

ще платя двойно за щетата, която ти причинихъ. При това положение, може ли приятельтъ ви да се сърди? Единъ беденъ студентъ влиза въ дома на единъ богатъ човѣкъ, взима палтото му, скжпо, хубаво палто, съ самурена кожа на яката, и му остава следната бележка: Господине, азъ съмъ беденъ студентъ, нѣмамъ възможност да завѣрша образованietо си, а имамъ силно желание да свърша. Взехъ палтото ви да го продамъ и спечеля нѣщо отъ него, съ което да свърша университета. Единъ денъ, когато започна да печеля, двойно ще платя за палтото ви. Питамъ: какво лошо има въ това, ако този младъ човѣкъ продаде палтото на богатия и съ парите отъ него завѣрши образованietо си? Представете си, че отъ този човѣкъ излѣзе нѣкой гениалентъ, нѣкой великъ ученъ? Този човѣкъ не заслужава ли едно палто? Казвате: Той го е взелъ безъ пъзволение. — Ами когато хората колятъ животните, взиматъ кожите имъ и правятъ отъ тѣхъ обуща, дрехи, искатъ ли отъ нѣкого пъзволение? Това, което хората вършатъ съ животните, не е ли престъпление? Когато нѣкой беденъ човѣкъ вземе палтото ви, за да завѣрши образованietо си, благодарете, че сте му дали тази възможност; благодарете, че и вие имате възможност да се облагородите, да погледнете по-широко на нѣщата, да придобиете по-голямо снизходжение къмъ погрѣшките на хората. Когато братъти направи нѣкаква погрѣшка, кажи: Братко, погрѣшката ти не е толкова голяма лесно ще се изправи.

Съвременните хора иматъ навикъ да преувеличаватъ нѣщата, вследствие на което не могатъ да опредѣлятъ, доде се простира отговорността имъ за тѣхните постѣпки. Когато детето взима сладко отъ гърнето безъ пъзволение на майка си, отъ каквъ характеръ е това престъпление? Въ случая, престъпленietо на детето зависи отъ това, какъ ще погледне майката: ако майката обича детето си, тя нѣма да приложи пръчицата върху него; ако не го обича, пръчицата ще играе на общо основание върху гърба на детето. Едно трѣбва да пазите: нито добродетелите си да преувеличавате, нито погрѣшките си. Хората сѫ застанали на фалшивата база. Тѣ трѣбва да знайте, че човѣкъ е създаденъ добъръ. Когато той се проявява зле, причината за това е неговата леностъ. Човѣкъ е мързеливъ, не иска да учи, не иска да работи. Какже ли нѣкой, че работите му не вървятъ добре, азъ зная, че той не иска да учи. Той знае само български езикъ, а е способенъ, може да научи още три-